

**NÁRODNÍ
PAMÁTKOVÝ
ÚSTAV**

**ÚZEMNÍ ODBORNÉ
PRACOVISŤE
V PLZNI**

Váš dopis čj. / sp. zn: ORR/3246/2021 / ORR/624/2021

Ze dne / doručeno dne: 10. 2. 2021 / 10. 2. 2021

Naše čj.:

Vyřizuje: Ing. Lucie Tlustá, Mgr. Ivana Mastíková

Spisový znak: 820.1

Plzeň, 1. 3. 2021

Městský úřad Kralovice

Odbor regionálního rozvoje a

územního plánu

Pracoviště Manětínská 2

331 41 Kralovice

škola č. p. 280, rejstříkové č. ÚSKP 11160/4-5057, KPZ Plasko, rejstříkové č. ÚSKP 2384, parc. č. 277/1, poz. parc. č. 265/52, 265/53, 265/60, 265/61, k. ú. Plasy, Plasy

Písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče k žádosti podle § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Předmět žádosti:

Žádost o písemné vyjádření ve věci – *Plasy, SOŠ č. p. 280 (KP rej. Č. 11160/4-5057, KPZ) – hydroizolace zdi budovy SOŠ, oprava zpevněných ploch před budovou*

Přílohy žádosti:

- Projektová dokumentace pro provedení stavby *Hydroizolace zdi budovy Střední odborné školy Plasy*, Ing. Suchý – Projektová a inženýrská činnost, Družstevní 543, 330 12 Horní Bříza, IČ 01256386, 02/2021

Popis zamýšlených prací:

Předmětem žádosti je realizace prací dle přeložené dokumentace. Dokumentace je členěná dle obsahu na části:

- A) Hydroizolace zdi budovy školy
- B) Nové zpevněné plochy před prostorem školy

- A) Hydroizolace bude provedena za účelem trvalého snížení vlhkosti a zamezení pronikání do objektu. Opatření budou provedena ve dvou přístupech. Přímé, které spočívá v instalaci hydroizolační clony. Ta bude provedena hydroizolační stěrkou na spodní stavbě, v místech, kde bude na hydroizolaci nalepen obklad, použije se hydroizolace stěrková na bázi cementu. Nepřímá opatření spočívají v úpravě sklonu 2% ve směru od fasády, okapový chodník bude tvořen kamennou kostkou (3x kostka 15/15/5-7) loženou do betonového lože v šíři 450 - 500 mm. Dodatečná izolace zdiva z venkovní strany bude provedena odkopáním zeminy, očištěním povrchu suterénní stěny vysokotlakým čističem, odstranění pásu původní izolace, hrana přesahujícího základu bude sražena a bude vytvořen fabion z cementové malty nebo dvousložkové stěrky, hydroizolační lepicí hmotou bude přichycen extrudovaný polystyren tl. 600 mm, který bude přetažen ochrannou nopovou fólií uchycenou plastovými hmoždinkami. Nopová folie bude překryta geotextilií (200 g/ m²) a

výkop bude zahrnutý zeminou, která bude postupně hutněna. Cementová izolační stěrka bude provedena na hranici, kde suterénní zeď přechází do soklu, cca 15 cm pod budoucí terén a cca 30 cm nad terén.

Povrch betonového soklu bude opatřen hydrofobním nátěrem, nízkoviskózní čirá kapalina by neměla vytvořit lesklý povrch a nemění vzhled materiálů.

- B) Plocha před školou bude upravena s mlatovým povrchem pro pěší provoz a pojezd údržby. Skladba bude mít celkovou tloušťku vrstvy 360 mm. Podkladní kamenivu bude mít shodnou barvu jako povrch souvrství. Mlatová plocha bude lemovaná přírodním kamenem v pásu 3 kostek v úrovni pochozí plochy. Dlážděná plocha pro pěší provoz a pojezd údržby zahrnující cca 38 m² před hlavním vstupem do budovy je navržena ve skladbě žulových odseků – divoká mozaika. Plocha bude lemovaná přírodním štípaným kamenem (3 x kostka 15/15/5-7). Mlatové plochy jsou rozvrženy do rastru obdélných polí, která tvoří dva průběžné pásy před budovou školy v celé šíři zatravněných ploch.

Mlatová cesta je navržena v ploše 313 m², divoká mozaika 38 m², lem z kostky z přírodního kamene v ploše 82 m².

Po obvodu travnatého parteru (pouze podél středového chodníku a podél mlatové plochy u školy) jsou navrženy záhony s blíže nespecifikovanou vegetací.

Část plochy jižně od Školní ulice má navrženou novou úpravu povrchu stávajících parkovacích míst a vstupní zadlážděné plochy od ulice Manětínská. Stávající kamenná kostka je navržena k odstranění a plochy mají být zadlážděny žulovými odseky tzv. divokou mozaikou. Dle výkresu je zřejmě k novému provedení navržen též stávající mlatový chodník od Manětínské po Školní.

Při západní a východní straně parteru je navržena ve vegetačních plochách realizace 15 parkovacích míst zadlážděných žulovou kostkou.

Charakteristika objektu a území:

Budova školy byla postavena podle návrhu architekta a stavitele Hanuše Zápala. Jedná se o vysoce funkčně a esteticky řešený objekt, který se svým situováním stal centrem novodobé vilové čtvrti v Plasích. Budova nepravidelného půdorysu sestává z jednoho podzemního a 3 nadzemních podlaží, nese celou řadu prvků, charakteristických pro tvorbu architekta Zápala. Jsou to např. kombinace režného zdiva a břizolitových ploch na fasádě, společné orámování dvojic rozměrných oken, průběžné svislé schodiště, valbová střecha s náměty vhodně kombinovaná se střechami plochými, nade vším pak věžička s hodinami. Orientace hlavního průčelí na jih, velký podíl prosklených ploch i promyšlené dispoziční řešení je zárukou optimálního světla všech učeben. Nosnou konstrukcí je železobetonový skelet, všechny stopy jsou též železobetonové, zespodu profilované. Okna učeben jsou dřevěná, 8 dílná, v suterénu stejně široká, ale nižší. Západní strana je prodloužena o rizalit, ve druhém patře zakončený terasou. Z východní strany jsou chodby osvětlovány třemi rozměrnými osmidílnými okny. Dvorní průčelí má 6 okenních os, okna shodná jako hlavní průčelí. Suterén soustřeďuje především provozní prostory, tj. sklady, kuchyni, jídelnu a kotelnu. Původně zde byla i tělocvična, jež zasahovala do přízemí. V úrovni přízemí byla v tělocvičně galerie, oddělená od přízemí chodby prosklenou stěnou. Po zřízení nové tělocvičny ve dvoře byla tato rozdělena stropem, kdy spodní část je využívána jako sklad a přízemí jako kabinety. Hlavní vstup do budovy je umístěn v ose průčelí, za hlavními vstupními dveřmi a zádveřím následuje schodiště ústící do haly plnící současně funkci chodby. Největší učebna nad bývalou tělocvičnou je navržena jako kreslárna. Učebny ve II. podlaží jsou doplněny o atypické prostory splňující speciální požadavky pro výuku fyziky, chemie a biologie. Budova je kryta z větší části střechou valbovou s námětky, opatřenou pálenou krytinou. Střecha je ukončena výraznou okapní římsou, pod níž navazují střechy ploché. Do hřebene valbové střechy je zasazena osmiboká věžička s hodinami. Její konstrukce je podobně jako u krovu dřevěná, povrch je opatřen pozinkovaným plechem.

V soklové partii jsou patrné odvětrávací otvory zakryté mřížkami, pravidelně rozmístěné skoro kolem celého půdorysu, nasvědčující přítomnosti staršího odvětrávacího systému. Z historické dokumentace viz Obr. 1 je odvětrávací systém patrný. Pravděpodobně se jedná o opatření proti zemní vlhkosti a vysoušení zdiva. Lze předpokládat, že pod dnešním okapovým (zaasfaltovaným) chodníčkem se nachází starší odvětrávací systém skládající se z větrací dutiny.

Prostor před budovou školy je parkově upraven, s pravidelnou, osově symetrickou kompoziční ideou. Osu tvoří přístupový chodník k hlavnímu vstupu, který protíná ulici Školní a je ukončen v Manětínské ulici. Povrchy jsou kombinací živичného koberce, zdláždění kamennou dlažbou a mlatovým chodníkem. U ulice Školní je vytvořen půlkruhový záhon respektující historické rozložení ploch.

Současný stav poznání dotčených chráněných kulturně-historických hodnot:

Budova školy včetně jejího umístění a komponovaného okolí jako celek reprezentuje charakteristické rysy tvorby architekta Hanuše Zápala. Jeho architektonické návrhy se vyznačují nebývalým citem pro harmonické začlenění novostavby do městského organismu, urbanistická řešení zahrnovala rovněž parkové úpravy bezprostředního okolí, čímž spoluutvářela dominantní veřejné prostory. Kultivoval tak prostředí Plzně i obcí Plzeňska. Neváhal svůj styl přizpůsobit okolní zástavbě. Zápalovy stavby jsou charakteristické promyšleným hmotovým a dispozičním řešením a velkým smyslem pro detail. Objekt školy se dochoval bez výrazných zásahů do samotné hmoty školy, dochované jsou též materiálové skladby objektu. Stejně tak se do současnosti dochovaly rysy parteru školy a předpolí, které má charakter reprezentativní velkorysé plochy s citlivou terénní modelací.

Za hodnotný je též považován výše uvedený větrací systém z 2. poloviny 20. století, který lze považovat za velmi promyšlený a technicky zajímavý. Jedná se o doklad dobového stavitelství s hodnotou historického originálu, který výrazně zvyšuje autenticitu KP.

Dosavadní stav projednání:

Záměr nebyl předem projednán.

Vyhodnocení žádosti:

Národní památkový ústav na základě znalosti situace a výše uvedeného konstatuje, že provedení prací dle předložené projektové dokumentace na pozemcích st. p. č. 277/1, p. p. č. 265/52, 265/53, 265/60, 265/61, 265/1, 265/54 a 265/51 v k. ú. Plasy:

bude v souladu se zájmem ochrany výše uvedených kulturně-historických hodnot za dodržení následujících podmínek:

1. Členění mlatových ploch bude vycházet z historického stavu, který bude ověřen průzkumem po sejmutí svrchní vrstvy zpevněného povrchu.
2. Divoká mozaika bude nahrazena dlážděním žulovou kostkou.
3. Sadové úpravy budou respektovat historický stav po dokončení stavby – výsadba bude lemovat travnatý parter po celém obvodu. Stávající modelace po obvodu travnatého parteru bude zachována.
4. Před realizací výsadeb bude vypracován návrh sadových úprav, který bude předložen ke schválení.
5. Bude prověřena možnost odvlhčení objektu bez použití novodobých hydroizolačních systémů. Pokud se ukáže uplatnění těchto systémů jako nevyhnutelné, je nutné volit takové řešení, které nenaruší historické konstrukce objektu. Stávající historický

odvětrávací systém bude zachován. Navržená hydroizolace bude posunuta tak, aby nedošlo k poškození původního řešení systému proti zemní vlhkosti a vysoušení zdiva. Doporučujeme zvážit použití drenážní trubky u navrhované hydroizolace.

Zdůvodnění:

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Plzni, posoudil předloženou projektovou dokumentaci a se znalostí místa stanovil výše uvedené podmínky. K těm doplňujeme následující:

1. Členění mlatových ploch je vizuálně výrazným prvkem, který zásadně ovlivňuje ráz předpolí budovy školy. S ohledem na analogie lze předpokládat historický stav spíše s provedením celistvé plochy, proto požadujeme prověření případného historického členění průzkumem.
2. Mozaika skládaná tzv. na divoko z kamenných odseků je vhodná spíše do vesnického prostředí k selským stavením, případně ke starším objektům zámeckých areálů a do parkových úprav. Vstupní partie velkoryse řešeného nástupu k budově školy je koncipovaná spíše městsky v souladu s dobovým přístupem meziválečného období. Proto se domníváme, že v takovém prostředí je vhodnější kamenná kostka drobného formátu (10/10 nebo 8/10).
3. Součástí realizace stavby budovy školy byly též modelace terénu a sadové úpravy dle návrhu Hanuše Zápala, které zahrnovaly rámování trávníku nízkým porostem podél cest a keře vymežující plochy areálu. Z hlediska autenticity považujeme za vhodné upravit plochy dle původního návrhu, s tím, že pro současné využití bude přínosem částečné odclonění parkovacích míst. V rámci plánovaného záboru zeminy je nutné zachovat historickou terénní modelaci v podobě menšího valu po obvodu travnatých ploch.
4. Sadové úpravy jsou významnou součástí kulturní památky a jejího prostředí. V tomto případě je žádoucí, aby byl zachován charakter porostů, které byly součástí původního návrhu. Proto požadujeme předložení návrhu sadových úprav, s uvedením rozsahu výsadeb, druhové skladby a specifikace rostlin.
5. Zavlhčení zdiva může mít příčinu v nefunkčnosti původního systému odvedení vody od objektu. Bez odstranění příčiny vzniku zavlhčení všechny hydroizolační metody přestanou za několik let fungovat a zavlhčení objektu se projeví ještě masivněji. Proto doporučujeme prověřit historický odvodňovací systém a možnost jeho využití, případně doplnění o navrhovaný systém hydroizolace.

Použití nopové folie by mělo být zakončeno lištou v úrovni chodníku. Použitím novodobých technologií by neměly být pokud možno narušeny historické konstrukce a pohledové působení novodobých prvků, které by negativně ovlivnilo architektonický výraz objektu, by mělo být maximálně potlačeno.

NPÚ ÚOP v Plzni po posouzení prací uvedených v předložené žádosti dospěl k závěru, že jsou při dodržení stanovených podmínek v souladu se zájmy státní památkové péče a že po jejich provedení budou zachovány dotčené kulturně historické hodnoty.

Upozornění:

Upozorňujeme, že se plánované práce uskuteční na území s archeologickými nálezy. Při jakýchkoliv zemních pracích je proto nutné dodržet povinnosti vyplývající z § 22 zákona č. 20/1987 Sb. o státní památkové péči, v platném znění. To znamená, že stavebník je povinen oznámit záměr stavební činnosti Archeologickému ústavu AV ČR Praha, Letenská 4, 118 01, Praha 1 a umožnit archeologickému ústavu, nebo jiné organizaci oprávněné k provádění archeologických výzkumů

provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Archeologický ústav nebo oprávněná organizace se dohodne s vlastníkem pozemku na podmínkách výzkumu.

otisk úředního razítka

Mgr. Petr Sokol
ředitel

Příloha:

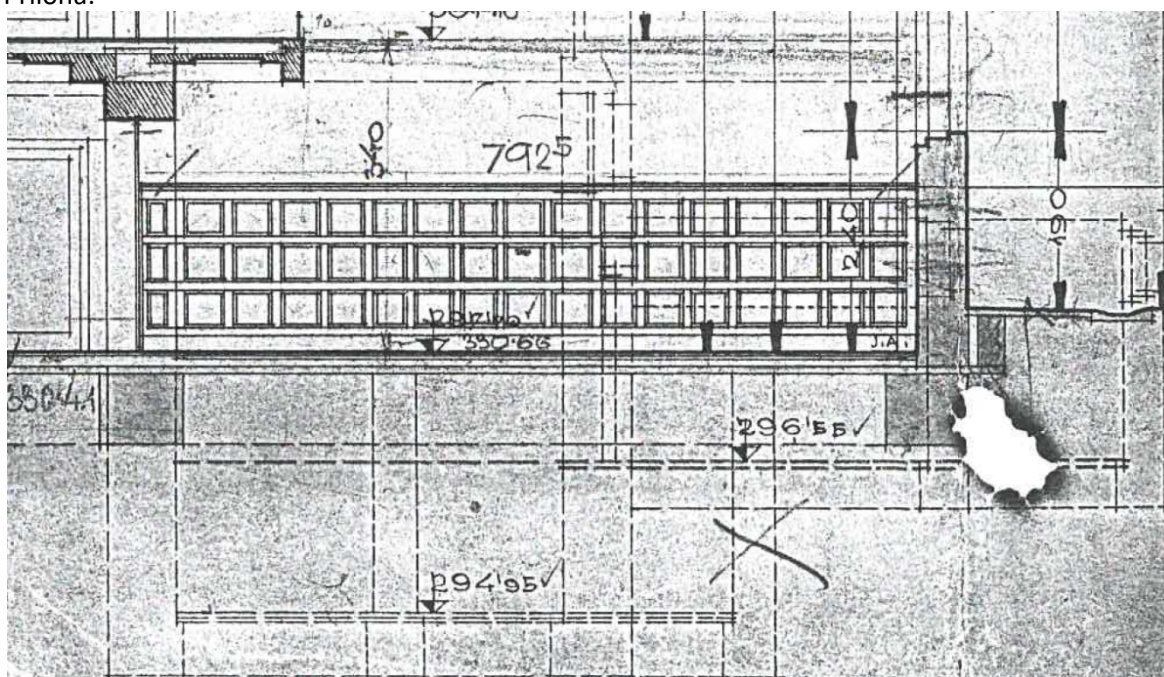
Obr. 1: Původní systém odvedení vody od objektu, zachycený na historické dokumentaci.

Metodické podklady, literatura a ikonografie:

1. PD Plán na stavbu obecných a měšťanských škol v Plasech u Plzně, 1933-1934, Hanuš Zápal. Xerokopie historických plánů, předal ing. arch. K. Krejsa NPÚ - ÚOP v Plzni 1/2016.
2. Letecký měřičský snímek Plas, 1938. Převzato 26. 2. 2021. Dostupné online: <https://ags.cuzk.cz/archiv/openmap.html?typ=lms&idrastru=WMSA08.1938.KRAL73.08288>
3. PAM Plzně, Hanuš Zápal. Převzato 26. 2. 2021. Dostupné online: <https://pam.plzne.cz/architekt/44-hanus-zapal>
4. ÚSKP

CO: - vlastní, odd. archeologie

Příloha:

Obr.1: Původní systém odvedení vody od objektu, zachycený na historické dokumentaci.